I WJAZD I POBYT NA TERYTORIUM RP OBYWATELI UE, EOG I SZWAJCARII ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN

1. ZASADY WJAZDU NA TERYTORIUM RP

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), obywatele państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), a także obywatele Szwajcarii mogą wjechać na terytorium RP bez konieczności posiadania wizy ani innego dokumentu wjazdowego.

Członkowie rodzin obywateli tych państw, niebędący sami ich obywatelami, wjeżdżający na terytorium RP co do zasady powinni posiadać odpowiednią wizę, chyba że przepisy przewidują w tym zakresie zwolnienia.

Przekroczenie granicy RP przez obywateli państw UE, EOG i Szwajcarii i członków ich rodzin wymaga w każdym przypadku posiadania ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu pozwalającego stwierdzić tożsamość i obywatelstwo.

2. PODSTAWY POBYTU NA TERYTORIUM RP

2.1. POBYT PRZEZ OKRES NIEPRZEKRACZAJĄCY 3 MIESIĘCY

Obywatele państw UE, EOG i Szwajcarii oraz członkowie ich rodzin niebędący obywatelami tych państw mogą przebywać w RP do 3 miesięcy bez konieczności spełnienia dodatkowych warunków pobytu (z wyjątkiem obowiązku meldunkowego).

Wymóg ten nie dotyczy obywateli UE, EOG i Szwajcarii, którzy wjechali na terytorium RP w celu poszukiwania pracy. Mogą oni przebywać w RP, bez konieczności spełnienia dodatkowych warunków pobytu, przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy lub przez okres dłuższy, jeśli wykażą, że aktywnie kontynuują poszukiwanie pracy i mają rzeczywiste szanse na zatrudnienie.

2.2. POBYT PRZEZ OKRES PRZEKRACZAJĄCY 3 MIESIĘCE

Obywatel UE, EOG i Szwajcarii, pozostający na terytorium RP dłużej niż 3 miesiące (przy spełnieniu jednego z warunków pobytu sformułowanych w przepisach art. 16 i nast. ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin) jest zobowiązany zarejestrować swój pobyt, a członek jego rodziny niebędący obywatelem UE, EOG lub Szwajcarii jest obowiązany uzyskać kartę pobytu.

Organ właściwy i terminy

Wniosek o zarejestrowanie pobytu obywatela UE, EOG lub Szwajcarii albo o wydanie karty pobytu członka rodziny należy złożyć do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela osobiście, nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu na terytorium RP.

Zarejestrowania pobytu i wydania w związku z tym zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, EOG lub Szwajcarii wojewoda dokonuje niezwłocznie (w każdym przypadku nie później niż w terminie 1, a w zawiłych sprawach, 2 miesięcy). Obywatelowi, którego pobyt został zarejestrowany, wydaje się zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu. Kartę pobytu członka rodziny obywatela UE, EOG lub Szwajcarii wojewoda wydaje nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie (w dniu złożenia wniosku wojewoda wydaje zaświadczenie o jego przyjęciu).

Wymagane dokumenty

Do wypełnionego formularza wniosku należy dołączyć dokumenty lub pisemne oświadczenia potwierdzające spełnianie warunków pobytu wspomnianych wyżej, w tym także posiadanie wystarczających środków finansowych, potwierdzenie zameldowania (lub inny dokument potwierdzający miejsce pobytu), a w przypadku wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE, EOG lub Szwajcarii – także fotografie. Przy składaniu wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytu członka rodziny okazuje się ważny dokument podróży.

Opłaty

Uzyskanie zaświadczenia potwierdzającego rejestrację pobytu lub karty pobytu jest wolne od opłat.

2.3. POBYT STAŁY

Po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium RP obywatel UE, EOG lub Szwajcarii nabywa prawo stałego pobytu. Członek rodziny takiego obywatela, niebędący obywatelem tych krajów nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium RP wraz z takim obywatelem.

Ustawa o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin przewiduje także możliwość nabycia prawa stałego pobytu przed upływem 5-letniego okresu pobytu na terytorium RP. Dotyczy to wyjątkowych sytuacji o charakterze zawodowym lub rodzinnym.

W obu przypadkach, z pewnymi wyjątkami, pobyt uważa się za nieprzerwany, gdy przerwy w nim nie przekroczyły łącznie 6 miesięcy w roku.

Organ właściwy i terminy

Wniosek o wydanie zaświadczenia potwierdzającego prawo stałego pobytu (w przypadku obywatela UE, EOG lub Szwajcarii) lub karty stałego pobytu członka rodziny należy złożyć osobiście do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela. Członek rodziny niebędący obywatelem tych krajów zobowiązany jest złożyć stosowny wniosek przed upływem terminu ważności karty pobytu, jeśli zamierza dalej pozostać na terytorium RP.

Wydania zaświadczenia potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela UE, EOG lub Szwajcarii wojewoda dokonuje niezwłocznie (w każdym przypadku nie później niż w terminie 1, a w zawiłych sprawach, 2 miesięcy). Kartę stałego pobytu członka rodziny wojewoda wydaje nie

później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie (w dniu złożenia wniosku wojewoda wydaje zaświadczenie o jego przyjęciu).

Wymagane dokumenty

Do wypełnionego formularza wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające nieprzerwany pobyt w RP, potwierdzenie zameldowania (lub inny dokument potwierdzający miejsce pobytu) i fotografie. Przy składaniu wniosku okazuje się ważny dokument podróży.

Opłaty

Uzyskanie zaświadczenia potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu jest wolne od opłat.

II WJAZD I POBYT NA TERYTORIUM RP OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH

1. ZASADY WJAZDU NA TERYTORIUM RP

Prawo wjazdu na terytorium RP przysługuje obywatelom państw trzecich:

1. posiadającym ważną wizę lub zwolnionym z obowiązku posiadania wizy, lub
2. posiadającym ważną kartę pobytu (zezwolenie na pobyt) lub inną podstawę pobytu.

Obywatele państw trzecich, zamierzający wjechać i przebywać na terytorium RP, co do zasady zobowiązani są uzyskać odpowiednią wizę. Obowiązujące przepisy przewidują jednak szereg zwolnień z tego obowiązku. Dotyczy to między innymi obywateli Australii, Japonii, Kanady, Korei Południowej, Malezji, Singapuru oraz USA (pełny wykaz dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP).

Zwolnienie z obowiązku posiadania wizy obejmuje jednak co do zasady wjazd wyłącznie w celach turystycznych na okres nieprzekraczający zwykle 90 dni w okresie 180 dni, nie dotyczy zaś wjazdu m.in. w celu podjęcia nauki, pracy lub innej działalności zarobkowej (chyba że odmienne postanowienia wynikają z umów międzynarodowych – tak jak np. z USA, Kanadą czy Koreą Południową).

2. WIZY

2.1 RODZAJE WIZ

Obywatele państw trzecich, którym nie przysługuje zwolnienie z obowiązku posiadania wizy, mogą wjechać na terytorium RP, jeżeli posiadają wydaną dla określonego celu:

1. **wizę Schengen (typ C):** uprawniającą do jednego lub większej liczby wjazdów i pobytów, pod warunkiem, że ani długość ciągłego pobytu, ani całkowita długość kolejnych pobytów na terytorium państw obszaru Schengen nie przekraczają 90 dni w ciągu każdego okresu 180 dni;
2. **wizę krajową (typ D)**: uprawniającą do wjazdu i ciągłego pobytu wyłącznie na terytorium RP lub kilku pobytów następujących po sobie, trwających łącznie dłużej niż 90 dni, ale nieprzekraczających łącznie roku w okresie ważności wizy (wynoszącym maksymalnie rok); wiza krajowa upoważnia dodatkowo do pobytu na terytorium pozostałych państw obszaru Schengen przez okres do 90 dni w ciągu każdego okresu 180 dni.

Wiza Schengen lub wiza krajowa, z wyłączeniem tranzytowej wizy lotniskowej (A), może być wydana m.in. w celu: turystycznym, odwiedzin, prowadzenia działalności gospodarczej, wykonywania pracy, odbycia studiów, prowadzenia badań naukowych, leczenia, pobytu z rodziną. Okres ważności wizy i pobytu w jej ramach oraz szczegółowe wymogi proceduralne są odpowiednio dostosowane do celu, w jakim jest ona wydawana.

2.2 PROCEDURA WIZOWA I OPŁATY

Organ właściwy

Wniosek o wydanie wizy Schengen cudzoziemiec powinien złożyć, co do zasady, w konsulacie określonego państwa strefy Schengen, znajdującym się w kraju jego legalnego zamieszkania. W przypadku planowanej wizyty w jednym kraju strefy Schengen wniosek należy złożyć w konsulacie tego kraju, w przypadku zaś planowanej wizyty w kilku krajach strefy Schengen wniosek należy złożyć w konsulacie tego kraju, który jest głównym celem podróży cudzoziemca.

Wniosek o wydanie wizy krajowej cudzoziemiec powinien złożyć, co do zasady, w konsulacie RP znajdującym się w kraju jego legalnego zamieszkania, (w przypadku gdy na terytorium danego kraju funkcjonuje kilka konsulatów, co do zasady należy złożyć wniosek w konsulacie właściwym dla danego okręgu administracyjnego).

Terminy

Wniosek o wydanie wizy Schengen lub wizy krajowej należy złożyć nie wcześniej niż trzy miesiące przed rozpoczęciem planowanej wizyty i zwykle nie później niż ok. 14 dni przed zaplanowaną podróżą, w związku z faktem, że procedura wizowa trwa zazwyczaj kilka dni roboczych (ostatni termin może się jednak różnić w zależności od państwa pochodzenia cudzoziemca oraz konsulatu, w którym składany jest wniosek, i wynosić nawet 30 dni; dostępne są też niekiedy tzw. ścieżki ekspresowe (wiza wydawana jest w ciągu 3 dni). Należy również uwzględnić czas oczekiwania na nadejście umówionego terminu na złożenie wniosku (wymagana jest wcześniejsza rejestracja i rezerwacja takiego terminu) – szczegółowych informacji udzielają poszczególne konsulaty.

Opłata

Wysokości opłat za wydanie wizy Schengen lub wizy krajowej różnią się w zależności od obywatelstwa cudzoziemca, w związku z zawartymi umowami międzynarodowym. W przypadku odmowy wydania wizy opłata nie jest zwracana.

Wymagane dokumenty

W celu uzyskania wizy Schengen lub wizy krajowej cudzoziemiec zobowiązany jest złożyć w konsulacie co najmniej (osobiście lub przez pełnomocnika – szczegółowych informacji udzielają poszczególne konsulaty) następujące, podstawowe dokumenty:

1. wypełniony formularz wniosku (zwykle wymagane jest jego wypełnienie i zarejestrowanie online i wydrukowanie);
2. fotografie (szczegółowe wymogi można znaleźć na stronach internetowych konsulatów);
3. kopię dokumentu podróży (paszport lub inny), którego okres ważności upływa nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem okresu ważności wnioskowanej wizy i który ponadto zawiera przynajmniej jedną lub dwie (w zależności od konsulatu) wolne strony i został wydany w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Oryginał dokumentu podróży należy okazać, składając wniosek. Niektóre konsulaty wymagają dodatkowo innego dokumentu tożsamości;
4. dowód uiszczenia odpowiedniej dla danej wizy opłaty;
5. dokumenty dotyczące zakwaterowania lub dowód potwierdzający posiadanie wystarczających środków na pokrycie kosztów zakwaterowania na terytorium Schengen / RP;
6. dokumenty potwierdzające, że osoba ubiegająca się o wizę posiada wystarczające środki na pokrycie kosztów utrzymania przez cały okres planowanego pobytu oraz na pokrycie kosztów powrotu do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub na tranzyt do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, lub możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem (nie dotyczy członków rodziny obywateli UE, EOG lub Konfederacji Szwajcarii towarzyszących im lub dołączających do nich);
7. w przypadkach, gdy jest to wymagane w stosunku do obywatela danego państwa – dowód posiadania ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub posiadania odpowiedniego, ważnego podróżnego ubezpieczenia medycznego w wysokości co najmniej 30 000 EUR na okres zamierzonego pobytu na terytorium Schengen / RP;
8. inne dokumenty wymagane do wykazania danego celu podróży (np. zaproszenie, dokument potwierdzający więzi rodzinne, list od pracodawcy, zezwolenie na pracę, umowa o pracę, list delegujący) – szczegółowych informacji udzielają poszczególne konsulaty;
9. większość konsulatów zastrzega prawo do żądania od wnioskodawcy dostarczenia także innych dokumentów w toku postępowania, jeśli okaże się to konieczne.

2.3. PRZEDŁUŻENIE WIZY

Przedłużanie wizy, zarówno krajowej, jak i wizy Schengen, możliwe jest tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Wiza Schengen może zostać przedłużona, jeśli nie jest możliwe opuszczenie przez daną osobę terytorium Schengen przed upływem terminu ważności wizy lub przed końcem objętego wizą dozwolonego okresu pobytu:

1. na skutek siły wyższej lub
2. ze względów humanitarnych lub
3. jeśli istnieją ważne powody osobiste po stronie posiadacza wizy, uzasadniające przedłużenie wizy.

Wiza krajowa może być zaś przedłużona wyłącznie w sytuacji, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1. przemawia za tym ważny interes zawodowy lub osobisty albo względy humanitarne;
2. zdarzenia, które są przyczyną ubiegania się o przedłużenie wizy, wystąpiły niezależnie od woli cudzoziemca i nie były możliwe do przewidzenia w chwili wydania wizy;
3. okoliczności sprawy nie wskazują, że cel pobytu cudzoziemca będzie inny niż deklarowany;
4. nie zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę wydania wizy.

Organ właściwy

Organem właściwym do przedłużenia zarówno wizy Schengen, jak i wizy krajowej jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Terminy

Posiadacz wizy zobowiązany jest złożyć wniosek o przedłużenie wizy nie później niż w dniu upływu okresu jego legalnego pobytu na terytorium RP.

Obowiązujące przepisy przewidują, że od dnia złożenia wniosku, pod warunkiem jego złożenia w terminie, do dnia wydania decyzji w sprawie przedłużenia wizy pobyt cudzoziemca na terytorium RP uważa się za legalny.

Opłaty

Przedłużenia wizy Schengen w przypadkach określonych w pkt. 1 i 2 dokonuje się bezpłatnie; w przypadku określonym w pkt. 3 od wniosku pobierana jest opłata w wysokości 30 EUR (kwota ta może się różnić w zależności od obywatelstwa). Opłata pobierana za wniosek o przedłużenie wizy krajowej wynosi równowartość 406 PLN (kwota ta może się różnić w zależności od obywatelstwa). W przypadku odmowy przedłużenia wizy opłaty nie są zwracane.

3. NIEKTÓRE WARUNKI POBYTU NA TERYTORIUM RP

Wysokość środków, które należy posiadać

Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium RP na okres pobytu nie przekraczający 4 dni powinien posiadać środki utrzymania na pokrycie kosztów zakwaterowania, wyżywienia, tranzytu i powrotu do państwa pochodzenia w wysokości co najmniej 300 złotych albo równowartość tej kwoty w walutach obcych.

Cudzoziemcy wjeżdżający na terytorium RP na okres pobytu powyżej 4 dni powinni posiadać kwotę 75 zł na każdy dzień pobytu albo jej równowartość w walutach obcych.

W celu udokumentowania posiadania określonych środków cudzoziemiec może przedstawić m.in.:

1. czek podróżny;
2. kartę kredytową, z której można skorzystać w RP, wraz z zaświadczeniem o wysokości limitu na karcie kredytowej wydanym przez bank lub instytucję kredytową, które wystawiły kartę kredytową, wystawionym najpóźniej na miesiąc przed przekroczeniem granicy;
3. zaświadczenie o posiadaniu środków płatniczych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub instytucji kredytowej, mających siedzibę na terytorium RP lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, wystawione najpóźniej na miesiąc przed przekroczeniem granicy.

Wysokość wymaganych środków i zakres dokumentów, jakie mogą być wykorzystane w celu potwierdzenia ich posiadania, różnią się od wyżej wskazanych w przypadku szczególnych celów podróży (praca, studia, leczenie, udział w imprezach turystycznych, zawodach sportowych) – szczegółowe wymogi uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z 23 lutego 2015 r. w sprawie środków finansowych wymaganych od cudzoziemca wjeżdżającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokumentów, które mogą potwierdzić możliwość uzyskania takich środków, a także cel i czas trwania planowanego pobytu.

4. INNE PODSTAWY POBYTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH NA TERYTORIUM RP

Obywatel państwa trzeciego może uzyskać prawo do pobytu na terytorium RP, w szczególności po upływie okresu pobytu oznaczonego w wizie lub okresu ważności wizy na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

W każdym przypadku wydana obywatelowi państwa trzeciego karta pobytu (przy zezwoleniu na pobyt czasowy, zezwoleniu na pobyt stały lub zezwoleniu na pobyt rezydenta długoterminowego UE) w okresie jej ważności potwierdza jego tożsamość podczas jego pobytu na terytorium RP oraz uprawnia, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.

4.1. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY

Obywatel państwa trzeciego może ubiegać się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli zachodzą okoliczności uzasadniające zamieszkiwanie przez niego na terytorium RP przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Przesłanki te zostały określone szczegółowo przepisami Ustawy o cudzoziemcach. Dotyczy to m.in. sytuacji gdy:

1. celem pobytu jest wykonywanie na terytorium RP pracy na podstawie umowy z pracodawcą mającym siedzibę w RP - zastosowanie może znaleźć wówczas (w zależności od okoliczności) zezwolenie na pobyt czasowy i pracę lub zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, lub

2. celem pobytu jest wykonywanie na terytorium RP pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw (spoza UE, EFTA i Szwajcarii) w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż – zastosowanie znajdzie zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa;

3. celem pobytu jest wykonywanie na terytorium RP pracy w ramach tzw. mobilności długoterminowej w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż, jeżeli cudzoziemiec posiada ważny dokument pobytowy, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw, z adnotacją „ICT", wydany przez inne państwo członkowskie UE stosujące dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (nie dotyczy to dokumentów pobytowych wydanych przez Wielką Brytanię, Irlandię oraz Danię) – zastosowanie znajdzie zezwolenie na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej;

4. celem pobytu jest wykonywanie na terytorium RP pracy w ramach delegowania i cudzoziemiec posiada zezwolenie na pracę - zastosowanie może znaleźć wówczas m.in. szczególny, odrębny typ zezwolenia - zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium RP), lub

5. celem pobytu na terytorium RP jest prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie przepisów obowiązujących w tym zakresie na terytorium RP – zastosowanie ma zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, lub

6. celem pobytu na terytorium RP jest kształcenie się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo studiach trzeciego stopnia - zastosowanie ma zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach, lub

7. celem pobytu na terytorium RP jest prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych na podstawie umowy o przyjęciu naukowca w celu realizacji projektu badawczego zawartej z jednostką naukową, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, zatwierdzoną w tym celu przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie decyzji - zastosowanie ma zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych, lub

8. celem pobytu na terytorium RP jest połączenie z rodziną lub przebywanie z rodziną – zastosowanie ma zezwolenie na pobyt czasowy dla członków rodzin obywateli RP oraz członków rodzin cudzoziemców.

9. celem pobytu na terytorium RP jest wykonywanie pracy sezonowej na podstawie zezwolenia na pracę sezonową – zastosowanie znajdzie zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową.

O wydanie zezwolenia na pobyt czasowy może się ubiegać również obywatel państwa trzeciego, który:

1. zamierza na terytorium RP podjąć lub kontynuować naukę lub szkolenie zawodowe, lub

2. jest absolwentem polskiej uczelni oraz poszukuje na terytorium RP pracy, lub
3. jest duchownym, członkiem zakonu lub osobą pełniącą funkcję religijną w kościele lub związku wyznaniowym, którego status jest uregulowany umową międzynarodową, przepisami obowiązującego na terytorium RP prawa lub który działa na podstawie wpisu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych, i jeżeli jego pobyt na terytorium RP jest związany z pełnioną funkcją lub przygotowaniem do jej pełnienia, lub
4. wykazał, że zachodzą inne okoliczności, uzasadniające jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Organ właściwy, terminy i procedura

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa oraz zezwolenia na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy składa jednostka przyjmująca posiadająca siedzibę na terytorium RP, w której praca ma być wykonywana, do wojewody właściwego ze względu na miejsce siedziby jednostki przyjmującej.

W pozostałych przypadkach wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemiec składa osobiście (z uwagi na konieczność zdjęcia odcisków palców) do wojewody właściwego ze względu na miejsce swojego pobytu w RP. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony osobiście, wojewoda wzywa do osobistego stawiennictwa w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Cudzoziemiec jest obowiązany złożyć wniosek w czasie pobytu w RP. W przypadku, gdy cudzoziemiec przebywał w momencie złożenia wniosku za granicą wojewoda odmówi wszczęcia postępowania.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium RP powinien zostać złożony najpóźniej w ostatnim dniu legalnego pobytu w Polsce (dotyczy to zezwoleń, o które wnioskuje sam cudzoziemiec). Jeżeli termin ten został zachowany i wniosek nie zawierał braków lub gdy braki zostały uzupełnione w terminie, wojewoda umieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a ponadto pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna. Należy jednak mieć na względzie, że stempel taki nie uprawnia do przekraczania granicy RP, co oznacza, że w przypadku wyjazdu z jej terytorium przed uzyskaniem zezwolenia na pobyt, obywatel nie będzie mógł wjechać do RP na podstawie samego tylko stempla, bez uzyskania wizy lub innej podstawy pobytowej.

Zezwolenie na pobyt czasowy udzielane jest każdorazowo na okres niezbędny do realizacji celu pobytu na terytorium RP – co do zasady nie dłuższy niż 3 lata (okresy te różnią się w zależności od typu zezwolenia). W wyniku wydania zezwolenia na pobyt czasowy wydawana jest karta pobytu, ważna przez okres określony w zezwoleniu, którą obywatel państwa trzeciego powinien odebrać osobiście od wydającego ją wojewody.

Procedura powinna zakończyć się, zgodnie z prawem, w okresie nieprzekraczającym 2-3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Wymagane dokumenty

Ubiegając się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, obywatel państwa trzeciego jest obowiązany złożyć co najmniej:

1. wypełniony formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy
2. fotografie;
3. potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku;
4. tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym przebywa lub zamierza przebywać (np. umowa najmu) lub zaświadczenie o zameldowaniu;
5. dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego lub pokrycie przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium RP (z wyjątkami);
6. kserokopie dokumentu podróży (wraz z oryginałem do wglądu);
7. dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w danym celu.

Opłaty

Opłata za wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy wynosi 340 PLN, a w przypadku zezwolenia na pobyt połączonego z pracą, co do zasady, 440 PLN i nie jest zwracana w przypadku odmowy udzielenia zezwolenia. Za wydanie karty pobytu pobiera się dodatkowo opłatę w wysokości 50 zł.

4.2 ZEZWOLENIE NA POBYT STAŁY

Obywatelowi państwa trzeciego może być udzielone zezwolenie na pobyt stały, jeśli spełnia on jeden z poniższych warunków:

1. jest dzieckiem cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE pozostającym pod jego władzą rodzicielską:
    a. urodzonym po udzieleniu temu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub
    b. urodzonym w okresie ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego temu cudzoziemcowi lub w okresie pobytu tego cudzoziemca na terytorium RP Polskiej na podstawie zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na tolerowany albo w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej, lub
2. jest dzieckiem obywatela polskiego pozostającym pod jego władzą rodzicielską, lub
3. jest osobą o polskim pochodzeniu i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, lub
4. pozostaje w uznawanym przez prawo RP związku małżeńskim z obywatelem polskim i pozostawał w tym związku przez co najmniej 3 lata przed dniem, w którym złożył wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały, i bezpośrednio przed złożeniem

tego wniosku przebywał nieprzerwanie na terytorium RP przez okres nie krótszy niż 2 lata na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z pozostawaniem w związku małżeńskim z obywatelem polskim lub w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych, lub

5. jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu karnego i zachodzą dodatkowe przesłanki, o których mowa w art. 195 ust. 1 pkt 5a-c Ustawy o cudzoziemcach.
6. bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż 5 lat na podstawie statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych, lub
7. bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż 10 lat na podstawie zgody na pobyt tolerowany udzielonej na podstawie art. 351 pkt 1 lub 3 Ustawy o cudzoziemcach, lub
8. udzielono mu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej azylu, lub
9. posiada ważną Kartę Polaka i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe.

Pobyt na terytorium RP uważa się za nieprzerwany – z pewnymi wyjątkami – gdy żadna z przerw w nim nie była dłuższa niż 6 miesięcy i wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie 10 miesięcy.

Organ właściwy, terminy i procedura

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały obywatel państwa trzeciego jest zobowiązany złożyć osobiście, nie później niż w ostatnim dniu legalnego pobytu na terytorium RP. W przypadku niezłożenia wniosku osobiście, wojewoda wezwie wnioskodawcę do osobistego stawiennictwa w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Wniosek należy złożyć do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela państwa trzeciego (wniosek złożony za granicą pozostawia się bez rozpoznania).

Zezwolenia na pobyt stały udziela się na czas nieoznaczony. W wyniku wydania zezwolenia na pobyt stały wydawana jest karta pobytu ważna 10 lat, którą obywatel państwa trzeciego musi odebrać osobiście od wydającego ją wojewody.

Procedura powinna zakończyć się, zgodnie z prawem, w okresie nieprzekraczającym 2-3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Wymagane dokumenty

Ubiegając się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, obywatel państwa trzeciego jest obowiązany złożyć m.in.:

1. wypełniony formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały;

2. fotografie;
3. potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku;
4. kserokopie dokumentu podróży (wraz z oryginałem do wglądu);
5. tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym przebywa lub zamierza przebywać (np. umowa najmu) i potwierdzenie zameldowania;
6. dokumenty potwierdzające wymagany nieprzerwany pobyt w Polsce;
7. dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały w danym celu.

Opłaty

Opłata za wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt stały wynosi 640 PLN (nie dotyczy posiadaczy Karty Polaka) i nie jest zwracana w przypadku odmowy udzielenia zezwolenia. Za wydanie karty pobytu pobiera się opłatę w wysokości 50 zł.

4.3 ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE

Obywatelowi państwa trzeciego może zostać udzielone zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jeśli przebywał on na terytorium RP, bezpośrednio przed złożeniem wniosku, legalnie i nieprzerwanie, co najmniej przez 5 lat i posiada (z pewnymi wyjątkami):

1. stabilne i regularne źródło dochodu wystarczającego do pokrycia kosztów utrzymania jego i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu;
2. ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium RP;
3. potwierdzoną odpowiednim dokumentem znajomość języka polskiego.

Pobyt na terytorium RP uważa się za nieprzerwany – z pewnymi wyjątkami – gdy żadna z przerw w nim nie była dłuższa niż 6 miesięcy i gdy łącznie nie przekroczyły 10 miesięcy.

Organ właściwy, terminy i procedura

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE należy złożyć do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela państwa trzeciego RP (wniosek złożony za granicą pozostawia się bez rozpoznania).

Zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udziela się na czas nieoznaczony. W wyniku wydania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydawana jest karta pobytu ważna 5 lat, którą obywatel państwa trzeciego musi odebrać osobiście od wydającego ją wojewody. Procedura powinna zakończyć się co do zasady w okresie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Wymagane dokumenty

Ubiegając się o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, obywatel państwa trzeciego jest obowiązany złożyć, m.in.:

1. wypełniony formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE;
2. fotografie;
3. potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku;
4. kserokopie dokumentu podróży (wraz z oryginałem do wglądu);
5. tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym przebywa lub zamierza przebywać (np. umowa najmu) i potwierdzenie zameldowania;
6. dokumenty potwierdzające wymagany nieprzerwany pobyt w Polsce;
7. dokumenty potwierdzające posiadanie stabilnego i regularnego źródła dochodu wystarczającego do pokrycia kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na utrzymaniu;
8. dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego;
9. urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego, tj. świadectwo ukończenia szkoły w Polsce (np. szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum, technikum bądź dyplom licencjacki lub magisterski wraz z suplementem, z którego wynika, że językiem wykładowym zajęć był język polski), świadectwo ukończenia szkoły za granicą z wykładowym językiem polskim albo certyfikat wydany przez Państwową Komisję do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B1;
10. inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE w danym celu.

Opłaty

Opłata za wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wynosi 640 PLN i nie jest zwracana w przypadku odmowy udzielenia zezwolenia. Za wydanie karty pobytu pobiera się opłatę w wysokości 50 zł.

5. OBOWIĄZEK MELDUNKOWY

Obywatel państwa trzeciego oraz obywatel UE, EOG, Szwajcarii i członek jego rodziny przebywający na terytorium RP jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu czasowego mającego trwać ponad 3 miesiące najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

Obywatel państwa trzeciego przebywający na terytorium RP, ma obowiązek zameldować się w miejscu pobytu czasowego najpóźniej w 4 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca, jeżeli jego planowany pobyt na terytorium RP przekracza 14 dni. Zameldowania na pobyt czasowy lub stały dokonuje się ustnie w Urzędzie Miasta (Gminy)

właściwym ze względu na miejsce pobytu danej osoby. Można dokonać tego także za pośrednictwem pełnomocnika.

W celu zameldowania należy okazać:

1. dokument podróży (paszport, inny dokument potwierdzający tożsamość);
2. dokument stanowiący podstawę legalnego pobytu na terytorium Polski (np. wiza, decyzja o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, karta pobytu, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu obywatela UE, zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE itd.);
3. dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu (np. umowę najmu, wypis z księgi wieczystej).

Samo zameldowanie obywatela państwa trzeciego, obywatela UE, EOG, Szwajcarii i członka jego rodziny zwolnione jest z opłat. Wydanie zaświadczenia o zameldowaniu podlega opłacie skarbowej wynoszącej 17 zł.